

2. Зеленін Ю. М. Основні аспекти сучасного розвитку освіти дорослих в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8273> (дата звернення: 23.01.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.10.151

3. Скорик Т.В. Освіта впродовж життя в контексті євроінтеграційних процесів. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. Чернігів: ГНПУ, 2016. Вип. 135. С. 232-235. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2016_135_58

Кайтановська Ольга Миколаївна,
науковий співробітник відділу науково-методичного
забезпечення професійної освіти
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»,
аспірантка ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

ПІДГОТОВКА ОПЕРАТОРІВ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ: РОЗШИРЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК

Одним з головних завдань закладах професійної (професійно-технічної) освіти (ЗП(ПТ)О) в умовах стрімких змін, що відбуваються в країні та у світі є підготовка висококваліфікованого робітника з професії оператор поштового зв'язку, здатного до самореалізації, швидкого реагування до потреб ринку праці, активна участь у соціально-економічних і культурних процесах країни. Отже слід зазначити, що останнім часом помітним стає цікавість до освітніх технологій, які здатні забезпечити високу якість підготовки кваліфікованого робітника у ЗП(ПТ)О та реалізацію освітніх стандартів професійної (професійно-технічної) освіти.

Сьогодні, щоб задовільнити вимоги роботодавців слід внести корективи у зміст професійної (професійно-технічної) освіти до підходів про надання освітніх послуг. З 2017 року Міністерством освіти і науки України здійснюється робота щодо оновлення змісту професійної (професійно-технічної) освіти шляхом упровадження стандартів професійної (професійно-технічної) освіти з робітничих професій за модульним-компетентнісним підходом. Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти, щовизначає: вимоги до змісту професійної (професійно-технічної) освіти; вимоги до об'єктів навчання та результатів навчання здобувача освіти відповідногорівня; професійні та освітні кваліфікації; загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти; умови, що визначають можливість особи почати навчання за професією; вимоги до навчання з охорони праці; порядок присвоєння кваліфікацій у межах професії[3].

Наявність у випускника ЗП(ПТ)О з професії оператор поштового зв'язку професійних та загальнопрофесійних компетентностей надає йому значні переваги: швидше адаптується на робочому місці; знаходить спільну мову з

колективом; здобуває повагу колег; отримує достойну оплату праці; швидко пристосовується до нового; професійно зростає тощо.

Інформаційне суспільство та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій зумовили необхідність набуття додаткових професійних компетенцій для розширення професійних навичок та електронної грамотності кваліфікованих працівників. Зокрема, вони починають поєднувати роботу в телекомунікаційному секторі з роботою в ІТ-секторі, наприклад, «оператор поштового зв'язку».

Сьогодні серед професій у сфері телекомунікацій оператори поштового зв'язку користуються найбільшою популярністю серед роботодавців на ринку праці. Сьогодні підготовку з робітничої професії оператор поштового зв'язку здійснюють 18 закладів освіти у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Запорізькій, Кіровоградській, Львівській, Одеській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій, Луганській областях та у місті Києві. Різні типи навчальних закладів освіти готують операторів поштового зв'язку: Вищі професійні училища (Кропивницьке вище професійне училище; Чернівецьке вище професійне училище радіоелектроніки; Вище професійне училище № 94; Державний професійно-технічний навчальний заклад «Вінницьке міжрегіональне вище професійне училище»; Державний професійно-технічний навчальний заклад «Луцьке вище професійне училище»; Державний професійно-технічний навчальний заклад «Харківське вище професійне училище сфери послуг»), Центри професійно-технічної освіти (Державний професійно-технічний навчальний заклад «Дніпровський центр професійно-технічної освіти»; Державний навчальний заклад «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти»; Державний навчальний заклад «Полтавський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості»; Державний навчальний заклад «Тернопільський центр професійно-технічної освіти»; Державний професійно-технічний навчальний заклад «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну»), Професійні ліцеї (Державний професійно-технічний навчальний заклад «Херсонський професійний ліцей зв'язку та поліграфії»; Державний навчальний заклад «Одеський професійний ліцей морського транспорту»; Хмельницький професійний ліцей електроніки; Державний навчальний заклад «Черкаський професійний автодорожній ліцей»), Коледж (Державний навчальний заклад «Київський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою»).

Діяльність кваліфікованих працівників поштових професій безпосередньо пов'язана з наданням населенню (користувачам) понад 70 видів широких поштових послуг, таких як прийом та обробка листів, видача посилок, пересилання грошей, телеграм, виплата пенсій та допомога, передплата періодичних видань. Слід зазначити, що не тільки в Україні, а й у інших Європейській країнах пошта також надає передові ІТ-послуги, зокрема електронну та гібридну пошту, електронні грошові перекази та інтернет-послуги.

Для сектору поштових послуг, який є однією з найважливіших складових національної економіки і основним завданням якого є найбільш повне та якісне задоволення комунікаційних потреб держави, комерційних і фінансових установ, державних органів і населення з урахуванням зростаючих матеріальних і культурних потреб суспільства, успішне впровадження ІТ-інновацій набуло особливого значення з середини 20-го століття, коли сектор поштових послуг став ключовим у поштовому секторі.

Враховуючи специфіку професійної діяльності кваліфікованих робітників електрозв'язку за професією оператор поштового зв'язку в умовах технологізації, слід зазначити, що ІТ-культуру майбутніх кваліфікованих робітників електрозв'язку слід розглядати як складову їхньої професійної культури. Іншими словами, її можна сприймати як інтегровану характеристику кваліфікованого робітника, що відображає рівень володіння сучасними системами, методами і прийомами набуття кваліфікації, відбору, обробки, представлення та передачі інформації, їх застосування в навчальній та професійній діяльності в середовищі, насиченому інформацією та технологіями, підготовку до особистісного розвитку в галузі інформаційно-комунікаційних технологій, визнання особистої відповідальності.

Список використаної літератури

1. Кайтановська О. М. Оператор поштового зв'язку: аналіз стандарту професійної (професійно-технічної) освіти. *Професійна педагогіка*. 2022. Т. 1(24). С. 186-194.

2. Майборода Л. А. Детермінанти розвитку інформаційно-технологічної культури майбутніх кваліфікованих робітників за професією «оператор поштового зв'язку». *Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету*. 2013. Вип. 7(50). С. 92-95.

3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти за компетентнісним підходом. Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.02.2021. №216.

4. Єдина державна електронна база освіти. URL: <https://vstup.edbo.gov.ua/>

Калінський Олег Андрійович,
магістрант;

Крамар Валерій Максимович,
доктор фізико-математичних наук, професор кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Кондюк Денис Васильович,
кандидат фізико-математичних наук, завідувач організаційно-масового відділу Чернівецького обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді, керівник гуртка «Основи робототехніки»